

ELŐFIZETES
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 180 Lei.
 Fél évre ... 90 Lei.
 Egy negyed évre 45 Lei.
 Egy óra ... 15 Lei.

Hirdetések
 árszabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyetemi
 vasúti palotájában.

TELEFON-SZÁM: 343.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulvardul Regele Ferdinánd I. (Jónesi főh.)-ut) 23

TELEFON-SZÁM 121.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
 Stauber József.

Szombat, augusztus 20.

Kétszáz adóhivatal.

(Groza Péter miniszter tervezete.)

Körülbelül fél évvel ezelőtt komoly tárgyalás anyaga volt a központi kormányzat egy nagyszabású adóügyi reformtervezete. A tervezés során az egységesítés érdekében is az a gondolat merült fel, hogy a kapcsolódó adóhivatalait mai létező formájukban megszüntetik és átveszik az óromániai adórendszert. Ez a rendszer az adóbehajtók, perceptorátusok intézményét ismeri. Ez azt jelenti, hogy az adóhivataloknak alig van az adóbehajtásra nagyobb hatáskörük. A szilárd és alaposan meg szervezett adóügy helyébe lokális és ami a legfontosabb, a kapcsolódó viszonyainak meg nem felelő adóbehajtó szervek lépnek a jól bevált adóhivatalok helyébe. Az volt a terv, hogy két-három községenként az adóbehajtásra adóügynökség állítandó fel.

A terv ellen Erdély közvéleménye erősen állást foglalt. Illetékes körök rámutattak azokra az anomáliákra, amelyek előállhatnak egy új adóbehajtási rendszer esetén. Kimutatták, hogy ez éppen ellenkező célokat szolgál. Groza Péter erdélyi minisztertanácsos pontról-pontra kifejtette aggályait a tervezettel szemben és hosszasan bizonyította, hogy sokkal célszerűbb lenne a kormányzat szempontjából, ha az erdélyi rendszert átvennék a régi királyságba. A miniszter egyúttal kész tervezetét nyújt be, amely az óromániai adó-

zást rendszer összeegyeztetését tartalmazza az Erdélyben érvényes adózási szervezettel. A kormány ezt a megoldást elfogadhatónak látta és elhatározta, hogy az itteni rendszerből mindent, ami megfelelő átvész Romániába, ahol meg fogják szüntetni a perceptorátusokat és járasi adóhivatalokat föllállítani. Ugyan így állítanak fel Erdélyben és a kapcsolódó részekben is több adóhivatalt. Az eddigi kilencvenhat adóhivatal számát kétszázra emelik föl. Az erre vonatkozó munkálataikat már meg is kezdték.

Fényüzési adó.

(Magszünik a segélybélyeg.)

A 84995-921. M. F. rendelet folykán az eddigi Timbrul de Asistența Socială és Taxa Proportională (segélybélyeg) címen beszédet illetékek ezen formában 1921. szeptember 1-én nagyrésztben megszűnnek s helyükbe lép az „Impozitul pe Lux” (fényüzési adó). Ezen új adó az adó alapjául szolgáló fényüzési cikkek fogalmát egyrészt kiterjeszti, másrészt az adó mértékét részben felemeli, de egyben arányosítja is, végül a leróvás módját megkönnyíti. A fényüzési adó kizárólag készpénzben s általában a napi bevételek után bizonyos időközökben rovandó le. Az adó tárgyat képezik a látványos előadások, mulatságok, hangversenyek, táncmulatságok, fogyasztási helyiségek, szállodák, klimatikus gyógyhelyek, fürdők, nyaralók, bérebeadott butorozott szobák jövedelmei, az autók, motorkerékpárok adásvétele s hirdoklása, fegyverek, lovak és fogatok, bizonyos számon felül lakrészek és szolgazemélyzet; az áru, pénz, értékpapír, valamint ingatlan eladással foglalkozó ügynökök és magáno-

sof jövedelmei, végül az afébb részletezett fényüzési cikkek. Ezen adó nem kellő bevezetése céljából a pénzügyigazgatóság annak bejelentésére hívja fel 1) a bérebeadott butorozott lakások és rövidebb időre kiadott lakrészek tulajdonosait, hogy a helyiségek mióra, állandóan-e, vagy csak átmenetileg s milyen bérösszegért voltak és vannak bérebeadva? 2) azon lakástulajdonosok, akiknek a családfőre számított 3 és minden további családtagra számított 1-1 szobában felül lakrészek vannak, hogy mennyi az összes lakrészek és családtagok száma? 3) a szolgazemélyzettel bírókat, hogy, ha a családfőre számított 1 és minden további 2-2 családtag után számított 1-1 alkalmazottnál többel bírnak, mennyi a szolgazemélyzet s mennyi a családtagok száma? (Tekintetbe jö az esetben soffőr, kocsis, gouvornánt, bonne, kertész s egyéb szolgazemélyzet.) 4) az autók és motorkerékpártulajdonosokat, hogy járművük hány lóerős, mely célra szolgál s mikor vették? 5) a ló- és fogattulajdonosokat, hogy mennyi a lovak és fogatok száma, mennyi a saját használatára szolgáló s mennyi használati üzletszerű fuvarozásra? 6) fegyvertulajdonosokat, hogy hány darab s mily csőszámu fegyverek vannak?

Ezen vallomások 1. év szeptember hó 1-éig, súlyos büntetés terhe mellett, okvetlen beadandók. Aradon Schweigert Péter tanácsos, pénzügyi palota földszint, 18. sz. helyiségében; vidéken pedig az illetékes adóhivataloknál. A bejelentések megtörténte és helyessége a korábbi hivatalos közigazgatási összeírások alapján, szigorúan ellenőriztetni fog. A vallomásokra külön nyomtatvány nincs. A fényüzési cikkek fogalma alá tartoznak: autók és ezek alkatrészei, motorkerékpárok, arany, ezüst, platina ékszerek és órák; drágakövek

külön is; bronz és bronzulánzi tárgyak; egyéb fém és porcellán dísz tárgyak; régi pénzek és értéklágyak (antiquitások) és ilyen gyűjtemények; aranyból, ezüstből, platinából készült háztartási tárgyak (evőeszközök) stb.; parfümök, puderek, pomádék s az azokból való készítmények (szappanok, fogpaszták és porok adómentesek), selyem vagy azzal készült bármilyen más áru: valódi csipkék és csipkeutánzatok (hímzések), confectionés áruk, ha selyemmel vannak bételeve vagy díszítve; női ruhagarnitúrák, ha csak részben is selyemmel vagy fémszállal vannak díszítve, vagy átszőve; női ruhák bármilyen anyagból 2500 leuen felül; selyem- és bőrkésztyúk; női kalaptollak; női reitüillők; férfi és női fehérneműk darabonként 300 leuen felül; mindenféle és fajta láb-beli 800 leuen felül; szőnyegek és szőrmék 3000 leuen felül; festmények és szobrok, ha nem a készítő adja el; finom butorok és a szobánként 10.000 leuen felül butorok; bőrből való utikészletek (bőröndök); likörök, pezsgők és pezsgőborok; fényképező készülékek és a fényképezéshez szükséges alkatrészek, ha a vevő nem iparszerűen foglalkozik fényképezéssel. Intézmények, szállodák, vendéglők, kereskedők, iparosok az adó alá tartozó ügyletek, illetve bevételeikről külön bélyegmentes könyvet tartoznak vezetni, mely az állampénztárnál hitelesítendő s az elszámolás és leróvás alapjául fog szolgálni.

Minden rendelkezés vonatkozik nemcsak a városi, hanem a vidéki intézmények, szállodák, vendéglők, más fogyasztási helyiségek, kereskedők, iparosokra és magánszemélyekre is. Az adó leróvásának ideje, módja és különböző mértéke egy későbbi, de kellő időben kiadandó hirdetményben közzé fog térni. A kereskedelmi könyvek, számlák, beadványok s egyéb eddig segé-

Mese egy királyleánnyról.

(Aradi novella.)

A palota, ahol a mesém kezdődik, nagy magas fehér ház. A kerítése rácsos és mögötte barátságos park terül el. Az utcára néző ablakokat fehér átlátszatlan csipkefüggönyök fedik. Néha estefelé — mikor elül a nappali por — zongoraszó hallatszik ki az utcára. Könnyű fülbemászó Schubert melódiák. Ilyenkor a kis királyleány zongorázik. Órákhozat szokott ülni a hangszer előtt. Hosszu finomművű ujjai idegesen, önfelédten siklottak végig az elefántcsont billentyűkön. Tizenkilenc éves volt és imádkozta az alkonyt. Rajongott a lassan sötétedő szobáért, amint a butorok árnyékai fokozatosan megnyúltak a süppedős perzsaszőnyegen. Szerette az esőcseppeket, a virágok szirmaiból lepergő harmatot és Schopenhauer és Nietzsche életbölcseletét már kívülről betanulta.

Mikor a főteret Minorita-templomban 8 órára harangoztak, percnyi pontossággal nyílt a palota kapuja és belépett rajta a kis királyleány édesapja. Fáradtan, porosan érkezett haza a napi munkából, mert a kis királyleány édesapja csupa véletlenségből Arad egyik nagykereskedője. Kisvártatva azután nyílt a szalon ajtaja és a királykisasszony édesanyja nézett be a szobába és kicsit öregedő hangon szölt: — Flórikám itthon van a papa, gyere vacsorázni! (Az egyszerűség kedvéért Flórikának nevezem a kis királyleányt.) Nyáron az udvaron lévő nagy díófa alatt vacsoráztak. A munkától kergeskező szobaleány behozta a vacsorát. Az apja szalvétát kötött a nyakába és a csontot két kézre fogta. Flóra mindig összerázódott, ha apjára nézett. Pedig néha valóban szerette. Kedveskedett neki, de ilyenkor este underodott a közönségességtől.

Örült, mikor végre visszavonulhatott a szobájába. Szinte letépte magáról a ruháit és végigfeküdt a hűvös ágyon. A nyitott ablakon keresztül beereszkedett a szobába a virágillatos felhőktől terhes éjjel. Békák kuruttyoltak és amint kicsiny karjaival átfonta a fehér párnát, felsóhajtott: — Igen, azt hiszem, jó lenne meghalni.

2. fejezet, amelyben a királykisasszony találkozik a királlyal.

Színházba mentek. Az ünnepre kiöltözött papa és mama karonfogva lépegettek Flóra nyomában. A színházban egy operettet játszottak. Az egész város már hetekkel előbb erről beszélt. Az első felvonás végén egy volt osztálytársnője lépett oda Flórikához és megcsókolta az arcát: — Milyen szép is vagy ma! Hogy tetszik az előadás! Te, én végkép belebolondultam Baricsba.

Flóra alig tudta magát tartó-

tani, hogy ne mondjon valami górombát. Óh, hogy utálta leánypajtásainak kétszínű, alattomos természetét. Milyen léhák is voltak ezek ő hozzá. Hogy beszéltek ezek a szerelemről. Flóra még sohasem volt szerelmes, pedig minden vágya az volt, hogy valakit nagyon szeressen. Valakit, aki őt nagyon szereti és akit ő imád. A színházból kijövet, egy ismeretlen, cvikkeres fiatalember csatlakozott hozzájuk. A papa nagyon barátságosan fogadta és miközben leányának bemutatta, odasugta a fülébe: — Légy hozzá kedves, Flóra! A mamának is szokatlanul jó kedve lett és azt ajánlotta, hogy menjenek a Városi kávéházba. Sürrü fiút szállt a márványasztalok között. A cvikkeres fiatalember Flóra mellé ült. Amint kanalazta fagyaltját, kövér rövid ujjain megcsillant egy briliánsgyűrű. A szomszéd asztalnál fiatal emberek ültek. Mindaannyian vigak és felette jól

bévegmentes iratokra a „Timbru Asistentia Sociala” leróvása továbbra is érvényben marad. További felvilágosításokat ez új adónemre Serb Sándor és Muntján Victor pénzügyi tükörök és Schweigert Péter tanácsos adnak.

Miskolczy Ferenc meghalt.

Biharmegye egykori magyar közigazgatásának, politikai és társadalmának két évtizeden át volt közbecsült vezérférfia, dr. Miskolczy Ferenc, Biharmegye nyug. főispánja, néhány napi szenvedés után örökre behunyta szeméit. Porhüvelyt visszatér abba az ősi bihari földre, melynek rögéhez nemcsak ő, de egész nemzetsége, mely évszázadokon át jelentékeny szerepet játszott Biharmegye történetében, annyi szeretettel ragaszkodott életében. Ez a ragaszkodás az ősi földhöz tartotta itt, amikor bekövetkezett a történelmi változás. Miskolczy Ferenc tehetsége, három évtizedes érdemes munkássága révén bizonyára diszes és méltó pozícióhoz juthatott volna Magyarországon. Hívták is, de nem ment.

Dr. Miskolczy Ferenc 1858 novemberében született. Édesapja, Miskolczy György, a büntetőbíró elnöke volt. Tanulmányai befejezése után korán lépett Biharmegye szolgálatába. Beöthy Andor alispán felismerte Miskolczy Ferenc kiváló talentumát, amely hivatali működésében és a közigazgatási irodalomban kifejtett tevékenységében egyaránt kivilágolt. Mindjárt szolgabírói minőségben lépett a vármegye szolgálatába. Mint vármegyei tisztviselő szerepte meg az ügyvédi oklevelet; prakszist azonban nem folytatott. Csakhamar élesdi, majd központi főszolgabíró lett. 1903 márciusában pedig Biharmegye alispánjává választották. A koalíciós korszakban Glatz Antal akkori főispánnal szemben az egyéniségét jellemző energiával és eréllyel védte meg Biharmegye autonómiáját. A ko-

alíciós kormány bukása után gróf Tisza István, akinek politikai bizalmasa és legmeghittebb barátja volt, főispánná nevezte ki. Politikai munkásságának karakterén voltak lelkes rajongói és heves ellenfelei, de hívei épp úgy, mint a vele szemben küzdők, becsülték törhetlen meggyőződéséért. Főispáni működését egyébként országszerte ismert és becsült kulturakciója tette nevezetessé. Ennek az akciónak célja az volt, hogy Biharmegye minden községében, ahol a tanköteles gyermekek száma elérte a törvényes minimumot, iskolát állítottak fel. Dr. Miskolczy Ferenc kulturprogramjának meg is volt az eredménye, hogy főleg a románlakta elmaradt vidékeken az iskolák száma rohamosan gyarapodott. Ezt a munkát azért nem fejezte be, mert Tisza István lemondása után ő is lemondott főispáni állásáról az Eszterházy-kormány uralomra jutása idején. Azóta visszavonultan élt családja körében, ahonnan most elragadta a halál. Halála hírére Biharmegye székházára kitűzték a gyászlobogót, bizonyosságul annak, hogy a vármegye román közigazgatásának tisztviselői kara is értékelte munkásságát. Halálát özvegyén kívül Ágnes leánya, veje báró Podmaniczky Károly, unokái: István és Frigyes, nővére özv. Örley Kálmáné, sógora dr. Beöthy László ny. kereskedelmi miniszter és nagyszámu előkelő rokonság gyászolják.

Kémkedés és ellenkémkedés.

(*Aknámunka a lengyel belügyminiszter ellen.*)

VARSO. A lengyel köztársaságban a belpolitikai kémkedés és ellenkémkedés oly magas fokra hágott, hogy a kémkedő szervek a leghevesebb küzdelmet folytatják egymás ellen. A kémkedések során letartóztatások történtek. Most legutóbb a politikai katonai titkos rendőrség két tisztviselőjét tartóztatták le, mert állítólag magas helyig felnyúló politikai kém-

kedésben részesek. Amiként január elején a Moracevski kormányt letartóztatták és Pilsudskit meg akarták buktatni olyan formán akarták most a belügyminiszter ellen puccsot megkísérteni. Ennek azért kellett volna megtörténnie, mert a katonai titkos rendőrséget meg akarták fosztani katonai jellegétől és a belügyminiszter alá akarták helyezni. A puccs kísérlet azonban meghiúsult.

Irodalom és művészet.

* A Modern Kabaréban ma szombaton és holnap, vasárnap két elsőrangú est Borszék, a híres nőimitátor, Forray Aladár, a kitűnő kabaréművész, Faludi-Misoga pár, az elsőrangú táncosok, Dóri Giza, a legkiválóbb díző, Lucia, a bájos román nemzeti táncosnő, Kállai Zoltán, az elismert komikus és Constant román táncművész fellépésével. Szigorúan családi nivós műsorral. Jegyek elővételben a kabaré pénztáránál, Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal előadás.

NYZI. * Uj műsor az Apollóban. Szeretve a halálig címen egy végtelenül kedves, szentimentális filmmesét mutat be szombaton az Apolló, amely egy táncosnő sokszor fordultós életét tárja fel. A művészet szolgáinak élete nem nyugodt simaságu zavartalan nyárspolgárok élete. Hányatott, drámákban, gyakran tragédiákban bővelkedő és elejétől az utolsó pillanatig szerelemben elfolyó. Szeretve, de nem mindig szeretettelve a halálig, igen gyakran ez képezi a művészetek tragédiáját, amelyben felbomlik a legnagyobb lehetség, a legnagyobb élni akarás, amelyen megtörik minden élni tudás. Egy ilyen művészet a gyönyörű mozimese dráma, amely a legfinomabb kiállításban kerül bemutatásra. A főszerepekben Mária Ley és Richter Pál kiváló művésze érvényesül. A darabot szombat, vasárnap és hétfőn mutatja be az Apolló.

** Olaf Föns és Ritta Sachetto az Urániában. Anyagi áldozatoktól vissza nem riadva szerepte meg az Uránia igazgatósága a Szerelm halála című négyfelvonásos társadalmi drámát, amelynek főszerepeiben Olaf Föns és

Ritta Sachetto, a közönség kedvenc művészei, alakításuk legjobbjában különösen ritka szórakozást nyújtanak a közönségnek. Niels festő a végtelenül bájos és tiszta lelkű modelljébe szerel és feleségül veszi. Bár Nielsnek nagy lánya és fia van, éveken keresztül zavartalan boldogságban élnek, amíg épen a fiatal asszony bájos egyénisége ször szerte környezetére. Egy izben a távollevő Róbert, Niels fia, hazaérkezik, Atyjának el kell utaznia a Képzőművészeti társulat kongresszusára. Mikor visszatér, feleségét fia karjaiba találja, a megtévedt asszonyt kiutasítja házából és ekkor komorság és szomorúság költözik a házba. Egy izben az elűzött anya visszatér, hogy kis leánykáját megláthassa, azonban a festő elől el kell rejtőznie. Egy kép mögé áll vesztére, mert a festő épen most készül olaszitani mindent, ami nevére emlékeztet és a képet, amellyel róla készített, ketté akarja hasítani és az átkos kés az ő szívére is éri és holtan terül el a földön. A megrázó erővel domborított dráma vasárnap megy az Urániában.

Meggyilkolt kereskedő.

(*Véres Újszaka egy pestmegyei faluban.*)

BUDAPEST. A pestmegyei Solton a keddi vásárt követő éjjel négy ember a házakba lövöldözött. A lövöldözés közben az egyik házból kimenekült Léderer Adolf kereskedő. A lövöldöző emberek a menekülő kereskedőt elfogták és agyonverték. Másnap Soltról küldöttség ment Budapestre, ahol több képviselőnek és gróf Bethlen István miniszterelnöknek elmondta az esetet. Gróf Bethlen István felháborodva vett tudomást a dolgról és kijelentette, hogy a tettesek ellen nyomban példás eréllyel lép fel s a bűnösök három napon belül börtönben lesznek. A nyomozást a csendőrség a legnagyobb eréllyel megkezdte. A nyomozás szálai Solttól keleti irányba vezetnek. A solti jegyző szerint a tettesek nem odaváló emberek.

mulattak egy kövér újságíró adomáin. Flórika úgy érezte, hogy róla beszélnek és bármennyire is szerette volna gondolatait máshova terelni, pillantásai mindig visszatévedtek hozzájuk. A cvikkeres próbált beszélgetni, de lesütött szempilláin keresztül is érezte, hogy két csillogó szempár tapad rá. Nem nézett oda, de el tudta magának képzelni a fiut. Barna és magas, a szeméi inkább feketék. A cvikkeres izetlen bókokat kezdett mondani. Flórika úgy érezte, hogy nem bírja tovább. Fejfájásról kezdett panaszkodni és kérte, hogy menjenek haza. Valóságos vágyat érzett kis szobája után. A cvikkeres kétszer is átszámolta a főpincér blockját. Azután megindultak haza. Flórika az ajtóból még látta, amint a barna fiatalember odaintette magához Mátyást, a főpincért és valószínűleg Flórika nevéért kérdezte tőle.

3. fejezet, az első kérés.

A cvikkeres másnap délelben

zsakettet öltött magára és beállított Flórikáékhoz.

Flórán a hideg végig szala d amint megszorította a kezét. Fél óra hosszat ült a szalonban és Flórikának zongorázni kellett. Szeretett volna nemet mondani, de nem volt hozzá elég energiája. Örült, hogy a billentyűkre hajolva másra terelhette a gondolatait. A cvikkeres mikor elment, a mama egész el volt ragadtatva tőle és este Flórika jól hallotta, hogy a lámpaeloltás után Flórika esküvőjéről beszéltek. Ő pedig maga sem tudta, hogy miért, de miközben a feketeszemű fiatalemberre gondolt lassanként megeredtek a könnyei és nagyon szerencsétlennek érezte magát.

A cvikkeres pedig mindennapos vendég lett a házban. Nem is annyira neki udvarolt, mint inkább a papának és a mamának. Legtöbbször üzletekről beszélt. Ház vételekről és mindig csak pénzről. A papa pedig megelégedetten duruzsolta a

bajusza alatt: — Megbizató, komoly üzletember. . .

Tudta, hogy előbb-utóbb meg fogja kérni a kezét a cvikkeres és miközbe undorodva szemlélte végig a szőke nyírott bajuszát, elhatározta, hogy inkább öngyilkos lesz mintsem, hogy valaha is a felesége legyen. Nem is esodálkozott, mikor egy napon ebéd után a papa csillogó arccal szólt hozzá: — Flórikám megkérte a kezedet és én igent mondtam neki. Ő nagyon szeret téged és te is szereted őt. Flórika percekig a levegőbe bámult, azután göresös zokogásba kezdett: — Nem nem soha, érteitek nem leszek a felesége soha. Itt nincs jogotok parancsolni. Inkább meghalok, de nem leszek az övé. A papa gorombáskodni kezdett. A mama leintette és szeretettel cirógatta meg a kisleány áttetsző sápadtan vérszegény arcát: — Ugy lesz, ahogy te akarod Flórika. De a lány lecsukott pilláin keresztül is érezte, hogy intett az apjára.

nak: — Várni kell még vele. Este nem jött szemére álom és mikor nagysokára pillanatra lehunyta szemét, azt álmodta, hogy a cvikkeres átölelve tartja. Elsikoltotta magát és felugrott az ágyból. Künn már a hajnal kezdett ébredni és beküldötte a csipkerongyokon keresztül első esőkjait a szobába.

4. és utolsó fejezet.

Mulatság volt. A Fehérkereszt nagyterme zsufolásig megtelt emberekkel. A cvikkeres nem tudott táncolni és ott ült Flórika mellett. Ekszkuzáta magát a leány előtt: — Tudja Flórika én nem vagyok táncos ember. A mama mosolygott: — Oh higye el, hogy a tánc nem fontos. Az én Flóram sokkal komolyabb, mintsem, hogy erre adjon. Megkezdődött a zene. Párok szorosán összesimulva siklottak tova a parketten. Flóra valójában lényegesen nem szerette a táncot. Nem szerette az izzadó kezű férfiakat, amint homlokukon perogtak a verejtékecspek. A cvikkeres kérően

A magyar parlament szünete.

(A városok vagyonszámlája.)

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés szerdán kezdi meg nyári szünetét, amely október közepéig tart.

BUDAPEST. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén folytatták a vagyonszámla részletes tárgyalását. Usetti Ferenc indítványt tett, hogy a városi és állami birtokok ne essenek vagyonszámla alá és csak akkor legyenek elvehetők, ha a földbirtok reform végrehajtása céljából azokra szükség volna. Hegedűs Loránt pénzügyminiszter azt válaszolta, hogy azt akarja, hogy a városok is vessék alá magukat a birtok politikának. Egyébként Usetti indítványát elfogadta.

Bonyodalom

a szabadkőműves-páholy körül.

(Ki adhatja bérbe az épületet?)

Dr. Menetea, az Aradon felállítandó poliklinikai ambulatórium igazgató főorvosa ma Clujra (Kolozsvárra) utazott, hogy elhozza onnan a szükséges műszereket. A poliklinikai ambulatórium valószínűleg szeptember elsején nyílik meg a volt szabadkőműves páholyban. A kormánytól megbízást kapott dr. Menetea, hogy a poliklinikai ambulatórium helyiségét tíz évre vegye bérbe. A volt szabadkőműves páholy bérbevétele elé igen érdekes nehézségek gördültek. A szabadkőműves páholy épülete tudniillik a páholy tagjainak tulajdona. Mivel a szabadkőműves páholy feloszlott, a város vette át az épület kezelését. A városnak azonban nincs joga arra, hogy a szabadkőműves páholy épületét bárkinck bérbeadja. Így valószínűleg úgy intézik el a kérdést, hogy a lakbérmegállapító bizottsággal megállapítatják az épület bérösszegét és azt letétbe helyezik a vá-

ros házipénztárába. Ha a szabadkőműves páholy Aradon újra meg alakulna, a poliklinikai ambulató-

rium vezetősége csak akkor tárgyalhatna az épület bérbevitelére vonatkozólag.

Uj vasuti vonal Aradmegyében.

(Mihalovicu igazgató a vasutasok esküjéről és fizetésrendezéséről.)

Mihalovicu Sándor aradi vasutigazgató a 24-én megtartandó vasutügyi konferenciára a napokban elutazik Bucurestibe. Távozása előtt az aradi vasutigazgatóság aktuális kérdéseiről a következőkben nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársa előtt:

— Most telt le az a határidő, amelyet az aradi vasutigazgatóságnál működő Máv. tisztviselők utoljára kihirdetett eskütételére szántunk. A felhívásnak egyrészt szép eredménye volt, amennyiben különösen a külszolgálati tisztviselők közül nap-nap után sokan jelentkeztek a hivatalos eskütételére. Ezek természetesen továbbra is a vasut szolgáltatásban maradnak, azokat ellenben, akik az ismételt felhívás ellenére a határidő lejártáig nem tették le az esküt, haladéktalanul elbocsátja szolgálatából a CFR. Ilyen alkalmazott azonban nagyon kevés van. A külszolgálatban 12 vonatvezető, 30 fűtő, és tíz forgalmi hivatalnok, az aradi központnál tizenkét tisztviselő tagadta meg az eskütételét. Én megvettem azt, hogy az aradi vasutigazgatóság Máv. státusában szereplő alkalmazottait egyenként külön magamhoz hívtam és mindenkivel a legsimábban akartam elintézni a dolgot. Rájöttem, hogy ez utolsó alkalommal csak azok a tisztviselők tagadták meg a hivatalos eskütételét, akiknek hozzátartozói már Magyarországon vannak és esetleg birtokaik is vannak odaát.

A CFR. alkalmazottak fizetésére vonatkozólag kijelentette a vasutigazgató, hogy bucarestii központ által ismételt megígért fizetésemelést végre hivatalos formában az aradi üzletvezetőség is megkapta. Ez azonban nem hozta meg a várt eredményt és egyáltalában nem mondható kedvezőnek. A kishivatalnokok-

nak például az új fizetési tervezet havonta alig jelent 50—100 lei többletet. Öröndetes eredménnyel járt azonban az új fizetés a vasut mérnökeire nézve, akiknek járulékait az új fizetési tervezet lényegesen felemelte. A vasuti mérnökök között nem ritka az 1500 leies havifizetés sem. A vasutasokra nézve azonban rendkívül nagy előnnyel jár az, hogy az új fizetési tervezet április 1-ig visszamenőleg helyezte érvénybe a bucarestii vezérigazgatóság.

— A központi hivatalnokok minősítése is megtörtént egyébként, mondotta Mihalovicu vasutigazgató és ezzel kapcsolatban több érdekes újításról értesültünk.

Két napi haladék.

BUDAPEST. Barcsra és Bártaszékre tegnap éjjel bevonultak a magyar csapatok. A mai nap folyamán Somogy- és Tolnamegyék megszállott területei szabadultak fel. Valószínű, hogy holnap, Szent István napján megindulhat a kiűrt területtel a vasut és telefon forgalom.

BUDAPEST. Félhivatalosan jelentik: Gosset ezredes, a szerbek által megszállt területek kiűrtésének ellenőrzésére kiküldött antantmisszió megbízottjának értesítése szerint a szerb katonai hatóságok a megszállt terület kiűrtéséről eddig semmiféle parancsot nem adtak ki. Az eselleges összeütközések elkerülése végett Soós tábornok Gosset ezredes kérésére hozzájárult ahhoz, hogy a megszállásra vonatkozó katonai műveletek 48 órával elhalasztassanak. A kiűrtés augusztus 20-án kezdődik.

SZEGED. A katonai körletparancsnokság a kiűrtésre és megszállásra vonatkozó intézkedéseit

Igy a jövőben a következő főtisztviselői rangok lesznek: Sef 1700, subsef mint főfelügyelő 1200 leies és a subsef mint felügyelő 950 leies havi törzsfizetéssel. A minősítésekkel egyidejűleg a rendelet szerint az aradi vasutigazgatóság jelenlegi osztályfőnökeit subsef-felügyelőkké minősítik. E mellett azonban továbbra is végezni fogják az osztályfőnöki teendőket, majd 6 hónap múlva automaticamente sefökké lépnek elő. Ma kaptuk meg egyébként a vasut szolgáltatásban levő gépirónok napidíját szabályozó rendeletet is, amely egy gépirónó napidíját 25—30 leiesben szabályozza. Végül azt is kijelenthetem, hogy a Chisineu (Kisjenő) és a Halmagiu-mare (Nagyhalmagy) vonal kiépítési munkálatai serényen folynak. Valószínűnek tartom, hogy a harminc kilométer távolságu vasutvonal kiépítése, amely egyébként több vasuti hid felállítását igényli, 6 hónap alatt teljesen befejeződik.

Félhivatalos jelentés a Baranya kiűrtéséről.

újabb rendelkezés értelmében 48 órával később fogantositja.

BELGDÁD. Pasics szerb minisztereinek közölte a baranyai köztársaság megalakulását bejelentő küldöttséggel, hogy a kormány engedélyezte a munkászászlóalj felállítását és önkéntesek toborzását. Hírlik, hogy Pécsen megalakult az első karhatalmi század.

KAPOSVÁR. Soós altábornagy fogadta a budapesti sajtónak a baranyai bevonuláshoz küldött tudósítót, akiknek azt mondotta, hogy a bevonulás mindenkit meg fog győzni arról, hogy a magyar nemzet fegyelmezett és magas színvonalu szerve az államhatalomnak.

— A lakosság minden tekintetben látni fogja, hogy nincs oka a megrettenésre, mert bennünket nem a bosszúállás vezet. A bujtogatókat és bűnösöket törvényes uton vonják felelősségre. A megtévesztett tömegekkel szemben a megbocsátó keresztény szívnek érzelmei szerint járunk el. Ez irányban már utasítottam valamennyi csapatot parancsnokát, a csendőrséget és rendőrséget. A bevonulás ily szellem alatt fog megtörténni és ezzel kicsavarjuk ellenségeink kezéből a rágalom fegyverét.

Este Soós altábornagy vendéglátta az újságírókat. Az altábornagy és Kiszely Gyula főkommandóbiztos a csendőrök felett szemlélet tartottak. Soós altábornagy beszédet intézett a csendőrökhöz. Meghatva szemléli a magyar csendőrséget, mondotta, amely a multban a magyar államrendjének és tekintélyének megtévesztője volt. Amíg a magyar csendőrség fennáll, nem lesz vörös uralom. Szent István napján honfoglaló utra készülünk. Nem fegyverrel megyünk hódítani, hanem testvéri szeretettel azokat, akik híven kitartottak a nemzet mellett. Azokat pedig, akik félrevezetve megtagadták a nemzetet, nem bosszúállással, hanem magyar keresztény szeretettel vezetjük vissza szent korona védelmé alá. Azok pedig, akik az utolsó pillanatban is bujtogatnak, a tör-

nézett Flórára: — Ugye nem fog táncolni? A leány nem felelt. Már bosszantani kezdte, hogy nem akadt táncosa. Ugy érezte, hogy az ismerős nénikék gunyosan tekintgetnek rá. Egyszerre elpirult. A fekete szemű fiatalember lépett le a terembe. Frakk volt rajta és kivágott elegáns lakk félcipő. Egyenesen Flóra felé tartott és meghajolt előtte. A evikkeres haragosan nézett. A mama idegesen szólt: — A Flórka nem táncol. A leány azonban akkor már felkelt és táncra készen dőlt a fiu karjaira. Boston. Szorosan összesimulva rohanni a párok között. Flóra még soha nem érezte így a tánc gyönyörét. A fiu lázas hangon kezdett beszélni és Flóra előtt ez egész természetesen látszott: — Ugye gondolt rám. Én nagyon szeretem magat. Magáról álmodom már hetek óta.

Behunyta a szemét. A szünetben maga sem tudta hogyan, kimentek a folyosó végére.

A fiatalember érezte a leány gyöngességét és hirtelen mozdulatlan átkarolta és megcsókolta a száját. A leány pihegve védekezett, de addigra már vére felforr és visszacsókolta a fiut. Jól esett éreznie a szorosan átölelő energikus férfikarokat. Jól esett éreznie, hogy valaki rendelkezik most vele, aki erősebb és tökéletesebb, mint ő. Szinte cselekedten suttogta: Ugye örökké csak engem fog szeretni?

A fiatal ember zavartan válaszolta: — „Drágám ez lehetetlen nekem feltségem van!” Kitépte magát a férfi karjaiból és visszaszaladt a terembe. Szédült. A lámpák ragyogása, a táncoló párok összekavarodtak érzületében. Alig talált vissza a mamájához. Az édesanyja ijedten szólt: — Látod Flórka már rosszul érezed magadat. Ugye mondtam, hogy megért a tánc. Azután mert Flórának megint a feje fáj, elmentek haza. Az után sötét volt. Az

újhold csak nehezen tudott áttörni a sűrű lombok között. A evikkeres szerelmes szavakat sugdosott Flórka fülebe. A mama és a papa diszkrétan hátra maradtak. A evikkeres egyszerre csak belekarolt Flórkába és a leány nem tiltakozott. Mikor hazaértek, a fiatalember megcsókolta a kezét. Flórka rohant be a szobájába és keserves zokogásba kezdett. Egyszerre csak az édesanyja állott a háta mögött. Törődött öreges kezeivel megeirógatta kisleánya haját és szomorúan suttogta: — Ez már a leányok sorsa kis Flóra. Flóra darabig gondolkodott azután szorosan átölelve édesanyját szép csendesen elaludt.

Nagyon szép este volt. Az utcán jókedvű emberek járkáltak. A hold álmosan ereszkedett alá és eltűnt a sötét felhők mögött. Itt azt hiszem már vége is van a mesének. . .

Stauber Endre.

vény előtt elveszik méltó büntetésüket. Mutassa meg a magyar csendőrség, hogy méltó régi hírnevéhez. Mi a béke jelszavával megyünk, de aki zavart csinál, acélba harap.

KAPOSVÁR. Pécs polgársága lázasan készülődik a magyar nemzeti hadsereg fogadására. A nők magyar ruhában lesznek. Az üzletek nem győzik a magyar nemzetiszínű szalagok és kokárdák árusítását. Szabacson egy angol kapitány röpcédulákat osztott ki a bányamunkások között, azzal a felszólítással, hogy ne féljenek a kiürítéstől, maradjanak a helyükön, mert senkit sem ér bántódás. A bányamunkások inzultáltak az angol kapitányt, akit a szerb katonák oltalmaztak meg.

BELGRÁD. A szerb minisztertanács jelentést tesz a baranyai helyzetről a legfelsőbb tanácsnak. A kormány elhatározta, hogy a Baranya kiürítését azonnal megkezdi.

A zsidó iskolák tanítási nyelve.

(Szabad magyarul tanítani. — Német iskolákba is beiratkozhatnak a zsidó gyermekek.)

Közeledünk az iskolai évhez és most ismételtén aktuálissá válik a közoktatásügyi kormányzat az a rendelete, amely szerint a zsidó felekezeti iskolákban csak héber lehet a tanítási nyelv. Ebben a kérdésben már nyilatkozott egy ízben az *Aradi Közlöny* munkatársa előtt *Moldován József* királyi tanfelügyelő és általános feltűnést keltett ama kijelentése, hogy a jövő tanévben kötelezővé teszi a zsidó iskolákban a héber nyelvű tanítást. Amennyiben a tanítók nem tudnak eleget tenni a miniszteri rendelkezésnek, úgy csakis az állam nyelvén azaz románul szabad tanítani. A zsidó iskolák vezetői ebben az ügyben memorandumot intéztek a tanfelügyelőséghez, amelyet *Moldován* tanfelügyelő továbbított a miniszteriumhoz. Ma érkezett meg a válasz a miniszteriumtól, amelynek értelmében a zsidó iskolák hivatalos nyelve a héber ugyan, de tekintve, hogy a gyermekek anyanyelve legnagyobb részben magyar, így a magyar nyelvnek mint kiegészítő nyelvnek, a használatát bizonyos ideig meg van engedve. Tehát a miniszteri utasítás következtében a zsidó iskolák, amennyiben a tanítványok legalább is részben magyarul anyanyelvűek, kötelesek a héber nyelvet is intenzíven tanítani.

A közoktatásügyi kormányzat az a rendelete bizonyára nagyon sok szülőnek megnyugvást okoz, akik nem tudták, hogy a jövő tanévben miként oldják meg gyermekeik iskoláztatását tekintve, hogy a csoportosítás szerint zsidó nemzetiségű gyermekek nem járhatnak sem német sem pedig magyar nemzetiségű iskolába. A kultusz-kormány azonban most azt is tu-

datta rendeletében, hogy a zsidó gyermekek járhatnak német iskolába is abban az esetben, ha ténylegesen német anyanyelvűek.

Magyar diákok Berlinben.

(Diák-csere Magyarország és Németország között.)

BERLIN. Legközelebb 50 német diák utazik Budapestre. Cserébe 50 magyar főiskolai hallgató már megérkezett Berlinbe, ahol az egyetem régi aulájában *Seckel* titkos tanácsos, egyetemi rektor üdvözölte őket. Elmondotta a vendégeknek, hogy a német egyetemeknek nemcsak az a tulajdonságuk, hogy a tanulás csarnokai, hanem a kutatásé is. Beszült még *Heimann* titkos tanácsos, aki azt mondta, hogy miként minden kultúra, úgy a magyar kultúra is különböző elemekből áll, amelyek között a német kultúra előkelő szerepet játszott. Magyarország értéke a módját, hogy ezeréves munkával ebből a maga hasznára meg alapította a maga kulturáját. A magyar diákok képviselője megköszönte a rektor üdvözlő szavait és irigység nélkül elismerte a német kultúra és tudomány magas fokát. Ezután a német főiskolai hallgatók megbízottja beszült és a végén a német és magyar diákok elénekelték saját himnuszukat. A magyar diákokat osaládoknál helyezték el és 6—8 hétig maradnak Berlinben, ahol tanulmányozni fogják a német főiskolák berendezését.

Könnyebb lesz a vizum

(Pósta útján intézik el a láttamozást.)

A magyar külügyminiszterium a különböző felszólítások és panaszok folytán több ízben foglalkozott már az erdélyi magyarság uttlevél ügyének kérdésével. A külügyminiszteriumnak tudomása van róla, hogy a bucarestii magyar külügyi képviseletnél való uttlevél láttamozás nagy megterhelést jelent és felesleges kiadásokat ró az Erdélyben lakó magyarságra, azonkívül, hogy a vizumozás mai rendszere igen nagy idővesztéssel jár, ami a kereskedelmi forgalomban is érezteti hatását. Többféle terv merült fel és szó volt arról, hogy a magyar külügyminiszterium a bucarestii kormány hozzájárulásával Erdélyben állít fel olyan hatóságot, mely jogosult az uttlevelék láttamozására. Ez a terv egyelőre nem juthat a megvalósulás stádiumába, bár egyáltalán nem mondtak le róla. Most a megoldás új módjait keresik addig is, míg az erdélyi vizumozó hatóság munkája megkezdődhetik. A külügyminiszterium valószínűleg legközelebb intézkedni fog, hogy a bucarestii képviselet posta útján haladéktalanul intézze el a vizumokat.

HIREK.

A király a pápánál.

London. A Daily Mail római levezetője jelenti, hogy *Ferdinánd* király lesz az első uralkodó, aki meglátogatja a pápát. Ez a látogatás maga után fogja vonni az olasz király meglátogatását is.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA** a szombati római katolikus egyházi ünnep miatt kedden jelenik meg.

— **Felhívás vidéki előfizetőinkhez!** Vidéki előfizetőinknek az Aradi Közlönyért való tartozása ismét felszaporodott. Tekintve, hogy a lap előállítására horribilis költséget emészt fel, arra kérjük t. vidéki hátralekös előfizetőinket, hogy az elmaradt, valamint a folytatólagos előfizetést postafordultával utalványon a kiadóhivatal címére feladni sziveskedjenek. Küldhető az esedékes összeg bankátutalás, avagy megbízás útján is.

— **Péter király temetése.** **Belgrád.** Péter szerb király temetésére Belgrádba várják *Massaryk* cseh köztársasági elnököt, a walesi herceget és *Briand* francia miniszterelnököt *Ferdinánd* román király bejelentette, hogy szintén részt vesz a temetésen. A szerb nemzetgyűlés küldöttsége Párisba utazik, hogy a beteg *Sándor* királylyal letettesse az esküt az alkotmányra. *György* herceg, a volt trónörökös elsőnek tette le a hűség esküt.

— **Nem nyilatkoznak az ir kérdéssel.** **London.** Az angol kormány minisztertanácsa foglalkozott az ir kérdéssel. *Chamberlain* az alsóház ülésén kijelentette, hogy az irekkel folytatott tanácskozásról semmi nyilatkozatot nem tesz, mert a kormányzat eljárásában a napi eseményekhez kell igazodnia. Az irek részéről azt hangoztatják, hogy el vannak szánva a végső ellenállásra.

— **A budapesti új esők követ.** **Budapest.** A cseh kormány budapesti követévé *Pallier* Vendelt szellette ki.

— **Letartóztatott kommunista-képviselők.** **Belgrád.** A szerb kormány rendeletére újabb két kommunista-képviselőt tartóztattak le.

— **A kórházak államosítása.** Miután a kormány határozata értelmében az összes romániai egészségügyi intézményeket államosítják, a cluj (kolozsvári) egészségügyi főfelügyelőség megalakította az egészségügyi intézmények államosítására az előkészítő bizottságot. A bizottság az összes erdélyi és bánáti városokat meglátogatja és előkészületeket tesz az egészségügyi intézmények államosítására vonatkozólag. A bizottság tagjai a napokban Aradra érkeznek.

— **Oroszország támogatása.** Páris. A francia kormány az Oroszországba küldendő nemzetközi segítő-bizottság tagjaivá kinevezte *Noulens* Péter volt pétervári nagykövetet, *Pau* tábornokot és *Ciroux*-t, a párisi kereskedelmi kamara elnökét.

— **Felkelés Albániában.** **Valona.** Egész Délalbanában kitört a felkelés. Tizezer albán áll fegyverbe. A Himara-kerületben hasonló mozgalom tört ki. A szerb reguláris csapatok több községet megbüntettek. A büntető-expedíciónak 300 ember áldozatul esett. Az albán kormány kegyelmet adott Essad pasha gyilkosa hozzátartozóinak.

— **Halálozás.** **Schwarz** Böske f. hó 18-án d. u. 4 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Temelése f. hó 21-én délelőtt 10 órakor lesz a Str. Tribunal Dobra (Boczkó-utca) 11. számú házból.

— **Rokkantak vasútjegyje.** Az I. kerületi előjáróság közli: A Cercul de recrutare 394—1921. sz. rendelete értelmében felhívtnak az összes hadirokkantak, özvegyek és árvák, akik 75 százalékos államvasuti utazási kedvezményben ohajtanak részesülni és a CFR., NFR. és MSR. vonalakra f. évi szeptember hó 1-től 10-ig bezárólag úgy a üszti, valamint a legénységállománybeliek a katonaugyosztályhoz nyújtásuk be kérvényeiket az alábbi pontokba foglaltak szerint: 1. Rokkant tisztek: Csatolják másolatban rokkantsági igazolványukat az innalt Decret Regal alapján vagy a Pénzügyig. által kibocsájtott igazolványról, amelyből megállapítható hadirokkantságuk folytán nyert nyugdíjuk. 2. Tisztek hátramaradottjai. Ugyanazt, valamint az árvák részére a születési bizonyítvány. 3. Rokkantak (alantás rangfokozatok.) Csatolják nyugdíj vagy segélybizonyítványaik, valamint rokkantsági igazolványaik másolatát. 4. Alantás rangfokozatok özvegyei. A Ministerul de Razboiu vagy Comandamentek által kiadott nyugdíj vagy segélyezési igazolványaik másolatát. 5. Alantás rangfokozatok árvái. Ugyanazt, valamint a születési bizonyítványt. A benyújtandó kérvények a következő adatokat kell hogy tartalmazzák: Név, rang, lakhely (község és megye), a kérvények felszerelendők 1 lei okmány- és 25 bani segélybéllyeggel, továbbá minden egyes kérvényhez a kérvényező fényképe, továbbá a rokkantak és árvák 4 leiről, az özvegyek 2 leiről szóló nyugtát csatoljanak, amely összeget a Pénzügyigazgatóságnál rónak le az Of. Nat. I. O. V. javára. A CFR. által kibocsájtott nyugták nem lesznek figyelembe véve.

— **Párbeszéd trikóban.** A milliomas és örült öccse, Egy férj keservei, Rákács és röhej. A zsur-mánia, Harminc év múlva, Vicc — kettőért, Az uszómeester, A becsületes megtaláló, A vízbeutálás ellen, Paraszttörténet, Humoros apróságok, stb. című szenzációs cikket közöl a népszerű „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— **Hirdetmény.** Az I. kerületi előjáróság közli: A Cercul de recrutare 394—1921. sz. rendelete értelmében felszólítattnak mindazon hadirokkantak, árvák és özvegyek, akik a CFR. vasutakra 75% kedvezményes utazási igazolványt nyertek, hogy ezen hirdetmény közzétételétől haladéknélkül jelenkezzenek a katonaugyi osztálynál összehírás végett. Figyelmeztetnek az összes ily igazolvánnyal rendelkezők, hogy pontosan jelentkezzenek, nehogy esetleges hátrányt szenvedjenek.

— **Hat egészségügyi kerület Aradon.** Aradvárosa eddig négy egészségügyi kerületre volt beosztva. Dr. Cucu Vazul városi tisztí főorvos javaslatot tett az egészségügyi főfelügyelőséghez, hogy Aradot hat egészségügyi kerületbe ossza fel. Ez egy város lakossága, mint a tisztí orvosok kényelmi szempontjából válik szükségessé. Ma érkezett Aradra az egészségügyi főfelügyelőség jóváhagyása, amely szerint a mai naptól Aradváros hat egészségügyi kerületből áll.

— **Bejelentési összeírás.** Holnap azaz augusztus 20-án jelentkezni tartoznak: I. rendőrkerületben: Bul. Dragalina (Apponyikörut) a Str. Moise Nicoara (Petőfi-utatól) a törvényszékig. II. rendőrkerületben: Piata Catedrali (Tököl-tér). III. rendőrkerületben: Str. Gen. Coanda (Borona-utca). IV. rendőrkerületben: Str. Spicului (Kalász-utca) és Str. Negruzzi (Mikszáth Kálmán-utca).

— **ÁLOMKÓR KONSTANZA KÖRNYÉKÉN.** Bucuresti. Az állami egészségügyi hivatal jelenti, hogy a regat keleti részén egy súlyos járvány lépett fel: az álomkór. Szudán felől huzódhatott a furcsa ragály a feketetengeri kikötőkbe, főképp Konstanzába s onnan terjedt el a tengermenti községekben. Az egészségügyi hivatal jelentése szerint álomkórban eddig 1475 megbetegedés történt. A betegség lázas levertséggel kezdődik s néhány óra alatt mély álomba dönti áldozatait. Ha orvosi segítség kellő időben nem érkezik s alkalmas izgató szereket nem alkalmaznak, az elernyedtt fizikumot megöli a ragály. A bucarestii egészségügyi hivatal megfelelő székumokkal nagy szanitéc csapatokat és orvosokat küldött a veszélyeztetetti vidékre.

— **Dr. Tamásán fogorvos** utazásából megérkezvén rendelését megkezdte Bulevardul Regele Ferdinand 8 szám alatt.

— **Orvosi hírek.** Dr. Antal György a budapesti egyetemi bór és nemi kórtani klinika volt orvosa németországi tanulmányutjáról hazakerkezett és rendelését Bulev Carol (Erzsébet-körut) 12 sz. alatt ismét megkezdte. — **Dr. Spielberger Henrik** fog- és szájorvos utazásáról megérkezve rendelését megkezdte Str. Consistoriului (Batthyányi-u.) 21. sz. alatt.

— **Agrár reform kérdőívek** román fordítása legolcsóbban készül, magyarra fordított minta rendelkezésre áll. Kelet hírlapjában. Str. Alexandri (Salac-u.) 1.

— **Bernsnotai Papirgyár r. t.** gyári raktára Timisoara Josefín. Str. Bratianu (Uri-utca) 1a II. 4. (Képviselő: dr. Pollák Izidor) szállít mindennemű papírfajtát, különösen: tamentos, forgalmi, nyomó, couleur, raglap, papírlemez, kalacsomagoló, superior, superioritkeres, stb. eredeti gyári áron. „Prompt.”

— **Dr. Agoston Péter** újrafelvételt kér. Budapest. Dr. Agoston Péter volt külügyi népbiztos, akit annak idején hátrára ítétek, sürgelő kérvényben kéri egyének újrafelvételét, mielőtt a kicserélési akcióra kerülne a sor.

Fegyverszünet a németek és lengyelek között.

(A népszövetség tárgyalja a felsősziléziai kérdést.)

OPPELN. De Mariai olasz tábornok visszaérkezett Oppelnbe. Mára várják Stuart angol tábornok visszaérkezését. A felsősziléziai kérdés tárgyalásakor a tábornokok a legfelsőbb tanács ülésére Párisba utaznak.

PÁRIS. Franciaország azt kívánja, hogy a népszövetség egyhanguan döntsön Felsősziléziáról. A lapok azzal vádolják Briand francia miniszterelnököt, hogy nem képviselte kellő eréllyel a francia követeléseket.

— Szász Zoltán és társai fogva maradtak. Budapest. A tábla elutasította Szász Zoltánnak és társainak szabadlábra helyezési kérelmét. Még kaució ellenében sem boosájtják őket szabadon.

— Csernoch János a női divatról és a divatos táncokról. Budapest. Csernoch János dr. bibornok-hercegprímás legutóbbi körlevelében foglalkozik az Országos Katolikus Nőszövetségnek a szeméremértő divat és erkölcsellenes táncok ellen indított akciójával és felhívja a papságot, hogy oktassa ki erről a kérdéstről a híveket. „A tisztességes csinoság ellen senkinek sincs kifogása, — mondja a főpásztori levél, — a ruházatkodásnak az eredeti céltól való raffinált eltérése az, ami kihívja tihakozásunkat. A vizsgálat egyik jellemző vonása a vallásos lelkiütemek, tehát a szórakozásnak is van helye és jogosultsága, de mindig az Irás szellemében: Gaudeat in Domino! Az érzékiséget ingerlő táncok nem egyeztetelhetők össze az Ur szelleme szerint való szórakozással.

— **Bucurestibe utazom** ma este, visumokat 70 leiert közismert pontossággal eszközölök. Kelet hírlapjában.

— **Elegáns** fekvő és sport gyermek-kocsik és székek nagy választékban Hegedűs cégnél Aradon.

— „Románia” erdélyi biztosító részvénytársaság (volt Általános Biztosító Bank) átveszi az idegen biztosító intézeteknél levő biztosításokat a legkedvezőbb feltételek mellett. Értekezni: az Igazgatóságnál, Sibiu (Baier-u.) vagy az aradi vezérképviseletnél (Victoria mellett.)

— **Ujabb egymilliárdos belső kölcsön.** Bucuresti. A pénzügyminiszter és a Banca Nationala között megegyezés jött létre egy egymilliárdos kölcsön ügyében, amely a rendkívül kiadások fedezésére szolgál és amelyet az újabb adókból fognak kiegyenlíteni. A kölcsön kamatja másfél százalék.

— **Kifosztott pénzeslevél.** A radnai postahivatal ma délelőtt telefonon értesítette az aradi rendőrség bünyügyi osztályát, hogy az aradi személyvonat mozgópóstáján a napokban nagyobb szabású lopás történt. Radnáról ugyanis egy tizezer leies pénzeslevelet küldtek Petrosenibe. A levél tegnapelőtt érkezett meg a címzett részére, de az fel volt bontva, a pecséteket leszedték és a pénz hiányzott a levélből. Az esetet azonnal bejelentették a petroseni postahivatalnak, amely viszont értesítette a vakmerő lopásról a radnai postahivalt, mint feladó állomást. Szigorú nyomozás indult meg, vajjon hol és ki fosztotta ki a pénzeslevelet, de eddig a nyomozás nem vezetett eredményre.

VARSO. Vilna Lengyelországhoz akar csatlakozni.

LONDON. Németország és Lengyelország között fegyverszünet jött létre. Mindegyik fél holnaptól kezdve egyenlő mennyiségű fegyvert szolgáltat be a szövetségi bizottsághoz.

PÁRIS. A népszövetség szeptember 1-re tervezett ülését augusztus végén tartják meg. A tanács elsősorban a felsősziléziai kérdés megvizsgálásával foglalkozik.

Kövess volt magyar vezérezredes — trafikos.

(Dohánytőzsdét kapott a volt hadvezér.)

BUDAPEST. Kövess Hermann volt vezérezredes, a Mária Terézia rend parancsnoka, Ivangorod és a Lovcen győztese, trafikengedélyért folyamodott. A magyar kormány, főként Hegedűs Loránt pénzügyminiszter teljesítették a kérést és a volt osztrák magyar hadsereg egykori diadalmas vezérének egy nagytőzsdét juttattak. A volt vezérezredes társa dr. Stenzel ügyvéd özvegye, akinek férjét a tanácskormány idején a kommunisták kivégezték. A tőzsdében Kövess Hermann fia, aki ki fog lépni a magyar nemzeti hadseregből, elárúsító lesz. A volt generális és társa már meg is nyitották a trafikot, ahol a markáns arcu volt hadvezér mindennap megjelenik.

Repatriálás akadályokkal.

(Feljelentett volt községi jegyző.)

Povázsai Soma volt pécskai főjegyző feljelentést tett Ficker József volt ujaradi jegyző ellen, hogy tőle 16 hektóliter bort vásárolt és ennek vételárát nem fizette meg. Ficker repatriálási kérvényét beadta és ekkor tette meg Povázsai az aradi államrendőrségben a feljelentést. Ezzel majdnem egyidejűleg azonban egy másik feljelentést is tettek Ficker ellen. Dr. Miklea Sever aradi ügyvéd Kürt József nevében megjelent az aradi rendőrség előtt és feljelentette Fickert, hogy negyvenezer levet vett fel Kürttől egy szerződés megkötése végett. A szerződéskötés nem történt meg, a pénz ellenben Fickernél maradt, aki ezzel is Magyarországra akart menni. A rendőrség értesítésére azonban Kurticsón a határrendőrség nem engedte át Ficker Józsefet, aki kénytelen volt visszatérni Aradra és itt visszaszolgáltatni a felvett összeget Kürtnek. Most már azt hitte, hogy nem lesz semmi akadálya repatriálásának. Ismét Kurticsra utazott, ahol újabb két-kellemetlen meglepetés érte. Az egyik az volt, hogy a Povázsai Soma által eszközölt feljelentés

eredményeként ismételten megtagadták a határon való átengedését, másrészt pedig arról értesült, hogy a családja időközben átment már Magyarországra. Ficker teljesen pénz nélkül visszatért Aradra és itt sikerült aradi rokonaitól oly nagy összeget felvenni, hogy a Povázsainak járó tartozását is kiegyenlítette. Ficker ezután elutazott Magyarországra.

Turisták katasztrófája.

(Sziklához kötött turista. — Halál a hóviharban.)

REICHENAU. Tegnap délután Bogner Gottfried és Platzer Ferenc bécsi droguisták kirándulást rendeztek a Raxra. Utközben Platzer lezuhant és egy kiálló sziklára függve maradt. A kísérője az Ottó házba sietett, ahonnan segítséget vitt a lezuhant turistának. Minthogy nem tudták a szerencsétlen embert veszedelmes helyzetéből kiszabadítani, Platzer egy kötel segítségével a sziklához erősítették és értesítették az esetről a reichenau mentőállomást. Mentőexpedíció indult ki, amelynek sikerült a turistát a szikláról leemelni. Hordágyra helyezték Platzer, hogy az Ottó házba kísérjék, de utközben szenvedett sérüléseibe belehalt. Vasárnap Karften bécsi hölgy szintén kirándult a Raxra, ahol zuhanó kövek súlyosan megsebesítették. A szerencsétlenül járt hölgyet az Ottó házba szállították, ahol első segélyben részesítették.

SALZBURG. Zell am Seeből jelentik a lapoknak: E hó 12-én Helling Ottó, Pabst János, dr. Willand János berlini turisták Schmidt Anny ormsi nő, amikor a müncheni házból fel akartak kapaszkodni a Wiesbachhornra, hóviharban lezuhantak és valamennyien meghaltak. A holttesteket az új hó miatt még nem lehetett elszállítani.

A magyar kincstári javak.

(Megkezdődik a felbecsülés.)

A békeszerződés értelmében a magyar kincstárnak az utódállamokban létező javait föl kell becsülni abból a célból, hogy azt a Magyarországra kirovando jóvátételi összegből levonják. A központi kormány most fogott hozzá az Erdélyben és kapcsolt részeken létező magyar kincstári javak összeírásához, hogy Nagyrománia birtokába átment kincstári értékeket a szövetségesek elé terjeszthessék. Az összeírással Manaila volt államtitkárt bízták meg, aki a pénzügyi reszortban elhelyezett hivatalában az összeírás munkáját már megkezdte és rövidesen be is fogja fejezni. A kincstári javak értékét ma a valutáris eltolódások miatt még hozzávetőleg sem lehet megjelölni.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Augusztus 19. Zürichi nyitás:

Berlin 700, New-York 592, Milano 2545, Budapest 160, Zágráb 340, Bucuresti 725, Varsó 27, Bécs 70, osztrák lebélyezett korona 62.

Bécsi nyitás: Márka 1237, leu 1282,5, lira 4425, francia frank 8025, svájci frank 17500,5, dollár 1034, szokol 1248, angol font 3780, dinár 2365, magyar korona 275, lengyel márka 44 és háromnegyed. **Kifizetések:** Zágráb 493, Berlin 1238, Prága 1250, Budapest 275, Milanó 4462,5, Svájc 17600, Varsó 43 és háromnegyed, Newyork 1045, London 3810, Páris 8050, Bucuresti 1282 és fél. **Értékpapírok:** Osztrák Hitel 1682, Rimamurányi 5680, Magyar Államvasut 5930, Déli Vasut 3510, Salgótarjáni 10290.

Budapesti nyitás: Napoleon d'Or 1193, dollár 372,5, márka 455, lira 1630, rubel 46, leu 474, szokol 466, dinár 843, osztrák korona 37 és negyed.

Zürichi zárlat: Berlin 700, Holland 18380, Newyork 592, London 2164, Páris 4575, Milanó 2540, Prága 715, Budapest 160, Zágráb 340, Bucurest 725, Wien 70.

Bécsi zárlat: Márka 1246, lei 1300, lira 4450, francia frank 8125, svájci frank 17650, dollár 1040, szokol 1258, font 3830, dinár 2373, magyar korona 277, lengyel márka 44 és fél. **Kifizetések:** Zágráb 595, Berlin 1240, Prága 1260, Budapest 278, Milanó 4500, Svájc 17700, Varsó 44, Newyork 32570, London 3840, Páris 8150, Bucurest 1300, Szófia 860. **Értékpapírok:** Osztrák Hitel 1680, Rimamurányi 5710, Államvasut 5900, Déli vasut 3590, Salgótarjáni 9890.

Budapesti zárlat: Napoleon d'Or 1205, angol font 1390, dollár 377, francia frank 2985, márka 460, lira 1625, osztrák lebélyezett korona 37,5, rubel 47,5, lei 477, szokol 460, dinár 860, lengyel márka 17.

Pályázat sóüvározásra. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy augusztus hó 25-én d. e. 10 órakor árlejtés lesz a rom. kir. sóhivatal részére érkező sóküldemények befuvározására és raktározására. A részletes ajánlati föltételek a Kamaránál és a rom. kir. sóhivatalnál tekinthetők meg.

A mai gabonapiac. Közepes behozatal és eléggé élénk kereslet jellemezte a mai gabonapiacot. Az árak a következők alakultak: buza 260—270, kukorica 280—290, árpa 260—270, zab 230—235, rizs 210—220, nullásliszt 440—450, főzöliszt 390—400, barnalászt 300—340, korpa 190—200 lei mázsánként.

A vámhivatali korrupció ellen. Bucuresti. A központi vámigazgatóság megtiltotta, hogy a vámhivatalnokok bárkitől ajándékot vagy pénzt fogadjanak el. A bűnösöket szigorúan meg fogják büntetni.

Milliárdosok országa.

(Tisztviselői fizetés évi öt millió — lengyel márka.)

A lengyel márka áresése folytán Lengyelországban a milliomosok voltaképpen nem is gazdag emberek, csakis a milliárdosok. A hatóságilag megállapított maximált árak mellett a főbbi nem maximált cikk fantasztikus árakban kel el és az azokat termelők ennél fogva hamarosan lehetnek milliárdosok. A legelőkelőbb szállodákban a legdrágább ebéd hatvan lengyel márkára van maximálva, tehát a mi pénzünk szerint mindössze néhány banira, ezért ehét az ember ráklevest, borjucerincel, spárgát, fagyaltot és gyümölcsöt. De ha ehez egy palack pezsgőt is akar inni, ezért az egy palackért tizenkétezer lengyel márkát kell fizetni. A házbérek nem emelhetők, így előkelő nagy lakás francia pénzre átszámítva a lengyel márka mostani értéke szerint huszonhat frankba kerül évente. Képzeltető, hogy az amerikai milliárdosok milyen fantasztikus vagyonnal bírnának Lengyelországban, ahol egy dollár ezerháromszázötven lengyel márkának felel meg. Tisztviselőknél évi fizetése öt—hat millió márkáig terjedhet. Varsó tizenöt színháza állandóan zsúfolt és a legkisebb színház is esténként félmillió lengyel márka bevételre számíthat. De ha a lengyel márka áresése tovább tart, ezek a bevételek még nagyobbak lesznek, miután egy színházjegy ára egy év múlva előreláthatólag öthatezer lengyel márka lesz.

Ezer koronás

350 koronáért

(Hamis lebélyezett magyar pénz.)

BUDAPEST. A főkapitányságon detektívek előállítottak egy Szigeti Miksa nevű egyént, aki ezerkoronásokat kínált eladásra 350 koronáért darabonként. Szigeti kihallgatásakor tagadta, hogy az ezerkoronások lebélyezése hamis volna. Szigetinél 119 darab lebélyezett ezerkoronást találtak, amelyeket átküldtek az Osztrák-Magyar Bank föllbélyegzésvizsgáló intézetének. Itt azután megállapították, hogy az ezerkoronások kivétel nélkül hamis bélyegzővel vannak ellátva. Szigetit valla-tóra fogták, aki azután bevallotta, hogy nagyobb társaság szolgálatában állott, amelynek tagjai Nyugatmagyarországból hamis lebélyegzésű pénzt vittek Budapestre és azokat ott próbálták elhelyezni. A vallomás alapján előállították a rendőrségen Pollák Sámuel, Bog-nár Jenő és Major István kereskedőket is, akik részt vettek az ezerkoronások forgalombahozatalában. A három kereskedő elmondotta, hogy a hamis ezresek Sopronból kerültek Budapestre és a hamis bélyegzést egy Schaffner ne-

vű soproni magántisztviselő végezte. A vallomásról táviratban értesítették a soproni rendőrséget és ennek alapján Schaffert Sopronban letartóztatták. Megállapították, hogy a budapesti főkapitányságon őrizetbe vett négy kereskedő négy és fél millió korona hamis lebélyegzésű pénzt akart forgalomba hozni, amihez azonban már nem volt idejük.

Foganatosították a zárlatot a Bohus-birtokra.

(Megkezdték a leltározást.)

Jelentettük, hogy az aradi törvényszék utasította a járásbíró-ságot, hogy vegye zár alá a báró Bohus fivérek ujszentannai birtokát, hogy ily módon biztosítsák az ujszentannai sváb parasztek követeléseit. Zörgöndnokul tudvalevőleg dr. Tompa Gyulát nevezték ki, aki már megkezdte a Bohus-bárok vagyonának kezelését. A zörgöndnok a járásbíró-ság végrehajtójával kiutazott Bohusék birtokára és megkezdte úgy az ingó, mint az ingatlan vagyon leltározását, amely előreláthatólag napokig fog tartani.

Félmillió család.

(Visszaélés egy város államsegélyével.)

Szokatlan méretű panamavád került nyilvánosságra. A szenzációs ügy központjában Russu János, a marosi alsójárás szolgabírája áll, aki a targumuresi (marésvásárhelyi) tisztviselők államsegélyét a belügyi államtitkárság főszámvevőségénél illegitim uton kiutaltatta és hiuntársával osztozkodott a hatszáz-ezer leít kitevő összegben. A csalást Harsia János, targumuresi polgármester leplezte le. Russut letartóztatták és beszállították a cluji ügyészségre, mely azonnal nyomozni kezdett a család bűnrészei ellen s a felmerült gyanuok alapján több számvevőségi tisztviselőt letartóztatott. A vizsgálat újabb fejleményeit a nyomozás érdekében titokban tartják. Az egész ügyet kiemelték a helyi bünyügyi hatóságok hatásköre alól s Muntean vizsgálóbírónak a vádtanács országos meghatalmazást adott, az államtitkárság pedig dr. Hea Liviuszt bizta meg az ügyészi teendőkkel. Muntean bíró kihallgatta a főszámvevőség összes tagjait s ennek során kiderült, hogy a csalást Tanasescu államtitkár nevének felhasználásával követték el, aki természetesen erről nem tudott. Az ügyészség egyébként arra a nyomra akadt, hogy

a csalók működési köre más városra is kiterjedt. Az ügyről részletes jelentést küldöttek Argetoianu belügyminiszternek.

Elrabolt gyermek.

(Kohner Alice harca a férjével.)

BUDAPEST. Léderer Károly pusztakengyeli földbirtokos ismeretlen tettesek ellen gyermekrablás címén följelentést tett a főkapitányságon, mert elváltan élő feleségétől Kohner Alicetől született Péter nevű tizennégy esztendő fia e hó tizedikén éjjel eltűnt a pusztakengyeli kastélyból. Detektívek megállapították, hogy a gyermeket utóliára Siófon a balatoni expressz indulásánál látták dr. Bartha Józsefnek, az asszony ügyvédjének kíséretében. A nyomozás szerint a gyermeket minden valószínűség szerint Olaszországba vitték, még pedig utlevél nélkül. A föltevés szerint Léderer Péternek még eddig ki nem derített módon sikerült is a határt átlépnie. Igen sok embert hallgattak ki abból a környezetből, amelyben Kohner Alice az utóbbi időben megfordult, mert minden bizomnyal segítőtársai akadtak a gyermek kérésmpészésében. A főkapitányság a bécsi rendőrséget is megke-reste, hogy amennyiben a gyermek ott keresztül utazik, tartóztassák föl. Léderer Péter sorsa fránt a szolnokmegyei árvaszék is érdeklődik, mert az eltűnt fiú ennek az árvaszéknek a felügyelete alá tartozott.

LEGUJABB.

Hetvenszázalékos beváltás.

Budapest. A magyar kormány elhatározta, hogy a felszabadítandó Baranyában hetven százalékkal váltja be a koronabankjegyeket akár magyar, akár jugoszláv lebélyegzésűek legyenek.

A magyar hadifoglyok hazaszállítása.

Budapest. Az amerikai magyarok egymillió kétszáz ezer dollárt küldtek az Oroszországban levő magyar hadifoglyok hazaszállítására. A népszövetségbe tömörült államok erre a célra kétszáz ezer angol fontot adtak össze.

Német képviselők Magyarországon.

München. Számos német képviselő az ősszel Magyarországra készül, hogy felújítsa a politikai barátságot. Több gazdasági és pénzügyi kiválóság is Budapestre utazik, ahol nagyszabású pénzügyi kongresszus lesz.

Beleznay István festőiskolája Bohus-palota megnyílik szeptember hó 1-én

kezdők és haladók részére. Jelentkezni délelőtt 10—12-ig, délután 3—6-ig. Elkészít iparművészetre és akadémiára.

A nagy Vasuti Menetrend

megjelent
és kapható:

KLEIN

hirlapirodában és
annak utcai rikkancsainál.

Diktatura-hagyaték.

(Rendezték a kommunizált üzemek ügyeit.)

Budapest. A kommunizmus bukása után 1919. augusztus 6-án a magyar kormány rendeletet adott ki, amelyben a különböző kommunista üzemek felszámolását rendelte el, amely munkálatok elvégzésére felszámoló bizottságokat küldött ki. E felszámoló bizottságok száma meghaladja az ötvenégyet. A kereskedelmi kormány időközönként újabb kiegészítő rendelkezésekkel módosította az elsőben kiadott generális rendeletét, végezetül pedig 1920. novemberében egy úgynevezett „Központi Felszámoló Hivatal”-t állított fel, amelynek az a célja, hogy az önállóan működött likvidációs bizottságoktól a csődtömeget és az összes ügyeket átvegye és véglegesen elintézzék. A Központi Felszámoló Hivatal néhány iparág kivételével a legtöbb egyesített üzem anyagát már feldolgozta, a fizetéseket eszközölte, tisztázta az adósságok és hitelezők helyzetét, az igényeket általában letárgyalta és csak alig egynehány függő ügy maradt vissza. A legutolsó fórum a Pénzügyi Központ lesz, amely kiutalta azokat az összegeket, amelyek az egyes hitelezőknek, vagy adósoknak járnak. Vannak azonban olyan ügyek is, ahol az adósok nem ismerik el a terhekre írt tartozásokat, úgy, hogy ezeknek az ügyeit végső fokon a kincstári királyi jogügyi igazgatóság elé utalják. A fontosabb ipari központok közül a butorelosztó likvidálása tart a legtovább, mert közismert, hogy a proletár diktatura alatt rengetegen igényeltek és kaptak butorokat, ezekre aztán részben nem fizették meg, részben pedig a részletfizetések további törlesztését szüntették be. Az Egyesített Bádóg- és Szerelőipar budapesti központja szintén alig győzi a főlhalmozott anyag likvidálását. A kommunizmus alatt létesített lakásügyi felszámoló-bizottság munkája szintén nagyon lassan haladt előre. Igen bonyolult és nehézkes a „Szellemi termékek országos táncának” felszámolása, amely erős passzívát mutat fel. Eddigi becslések szerint mintegy 31 millió koronára rugnak a passzívák. Az annak idején Bécsben székelő Külkereskedelmi Hivatal likvidálása szintén rendkívüli nehézkes, mert itt rengeteg előleget vettek fel, azok pedig, akik az előleget kapták, egyszerűen eltűntek az országból és a felvett pénzzel soha senkinek el nem számoltak. Mindamellettem remélik, hogy az összes

Igazolt ipari központok felszámolását ez év végéig véglegesen elintézzik.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

Használt hordókat és hordórészeket elad
Fabrica de Celulosa Papirgyár

JEANETTA MOHR
vizsg. fogtechnikusnő.
Arad, Luther-tér 1.
Rendel. 8-12, 2-7-ig.
Minden csütörtökön szegényeknek ingyen foghúzás.

Angol és francia női szabóság 10502

Wolmuth és Hartmanné,
Strada Metlanu (Furray-u.) 6.

Aki házat előnyösen

akar venni, forduljon bizalommal az alanti címhez.

Bér és magánházak azonnal elfoglalható lakásokkal a város különböző részeiben sürgősen eladó. 10706

H A A S Z irodája,
Strada Eminescu (Deák Ferenc utca) 2.

Kitűnő jóforgalmu fűszer-üzlet poharazással,

napi Lei 800 forgalommal, elköltözés miatt sürgősen eladó. 8101
Haasz irodája Str. Eminescu (Deák F. u.) 2.

Eladó vendéglő

betegség-miatt jóforgalmu

fűszerüzlettel, házzal együtt: egy holdas kiváló gondnal rendezett gyümölcsös: 440 öles saroktelek százméter utcai frontal. Sága, Str. George Ionescu 46. 8178

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Mint vb. Herz és Spitzer aradi cég csődtömeggondnoka ezennel közhírré teszem hogy a csődválasztmány határozata folytán a Csődtörv. 160. §. utolsó bekezdése alapján, árverés alá kerülnek a csődtömeghez tartozó következő ékszerek:

1 darab dupla fedelű remontoir férfi aranyóra.

1 darab arany óralánc.
1 darab arany függő óralánc.
1 darab arany gyűrű gyémántkövel.
1 darab arany gyűrű zöld kövekkel.
1 darab arany nyakkendő tü 3 kövel.

A kérdéses ékszerekre az árverés 1921. évi augusztus hó 26-ának délután 4 órájára tüzetek ki dr. Mandl Vilmos választmányi elnök irodájába Bul. Carol I. 9. szám, ahol az értéktárgyak szóbeli árverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés és a III. fokú illeték nyomban lefizetése ellenében eladatnak. A csődválasztmányának jogában áll, ha az ajánlatokat meg nem felelőknek találja, az ingóknak más módon léendő értékesítését elhatározni. 3187

Dr. Fuchs Albert,
ügyvéd, csődtömeggondnok.

Mintegy 20 személyből álló tisztviselői étkezde részére keresünk szolid, nagyon gazdaságos házvezetőnőt.

Ajánlatok irtézendők a: 3166

Gödémesterháza uradalmi és Grassl György erdőipar részénytársaság-hoz.

Palotailvára (Muras-Turda megye.)

Zsák,
Zsineg,
Kötél,
Ponyva,
3177 legolcsóbban kapható:

Schönberger & Grünstein
cégnél, Bul. Reg. Ferd. (József fng-ut) 11.

Knapp Sándor
kelmefestő és vegytisztító Aradon,
Weltzer János- és Kazinoy-utca sarok.
Gyár: Magyar-utca 26. 3174

Elvállal minden e szakmába vágó kelmefestést, ruhatisztítás vegyileg, száraz uton.

Harisnya fejelést és új harisnyák kötését

jutányosan vállalja:

BRAUN harisnyakötőde,
Aradon, a főpostával szemben. 3175

Gyakorlott

szívógázmotorkezelő
lehetőleg
azonnali belépésre
kerestetik. 10949

Cím KELET: hirlapiroda ARAD,
Str. Alexandri (Salacz-u.) 1. sz.

Iskolai kötetnyek
nagy választékban kaphatók
Stern Testvéreknél
Strada Metlanu (Furray-utca) 2. 11023

1363—1921. ügyszám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré teszem, hogy Lengyel Lőrinc aradi cég megkeresésére egy darab diófából készült sötétbarna diófagyóker beléttel ellátott ebédülő kredenc lécfalvi szacsvai Szacsavay Zsigmond örökösöröszteri birtokos rovására és költségére 1921. évi augusztus hó 27-én délután 3 órakor Strada Alexandri (Salacz-utca) 2. szám alatti közjegyzői irodában közbenjöttem mellett a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés ellenében nyilvánosan el fog adani.
Kikiáltási ár 10.000 lei. Bánatpénz 1000 lei. Az elárverezendő kredenc magasabb árajánlat hiányában a kikiáltási áron alól is el fog adani.
Az adásvétel tárgyat képező ebédülő kredenc Aradon „Klein és Lázár” szállító cég raktárában Strada Colonel Pirici (Vörösmarty-utca) bármikor megtekinthető.
Arad. 1921. évi augusztus hó 16.

Dr. Silvia Pascutiu,
közjegyző. 3160

Elkészültek a közkedvelt Szandálok
viseletü

úgy férfi, női, valamint gyermek részére. Kitűnő anyag, olcsó árak. — Tessék kirakatkunkat megtekinteni. 1972

„Transilvania r.-t.”
(volt Cipőszövetkezet)

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. sz.

Cserép hornyolt és hód farku

kitűnő minőségben, minden vasuti állomásra szállítható:

POLLAK SANDOR
közteglagyára ARAD Str. Andrei Muresanu (Nádor-utca) 14. 11069

Nincs löbbé svábbogár!

„MORT”

kiirtja! 3103

Kérje fűszer- és festékkereskedésben

Transport és kisebb,
jó karban levő használt boroshordók jutányos áron kaphatók a kisjenői béruradalomban. 3122

Csodás hatásu arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szeplők, májtoltok, bőrrákkák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozsdás tde hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Ekék, boronák,

tárcsák gőzekék, szántógépek benzín hajtásra, szekerek, lajtok, féderes kocskirosták, tengeri szártépők, tengeri morzsolók, darálók és minden egyéb gazdasági felszerelések jutányos áron kaphatók a KISJENŐI BERURADALOMBAN.

Gummitömlőt

Spiráltömlőt

Gummilemezt

Gummiarut

2151

műszaki célokra

PIRELLI-féle

milánói gyártmányt szállít legolcsóbban azonnal raktárról:

Sz. G. E. Géposztálya

Sibiu (Nagyszében) Só-u. 22.

A milánói PIRELLI gummigyárak egyedárusító helye.

Időny előrehaladottsága miatt leszállított árak Bársonynál, Piata A. Iancu Szabadság-tér 17

Zsák, zsineg, ponyva, tömlő, előnyös áron beszerezhető: HACKER TESTVÉREKNEL ARADON

Iroda: Strada Muresului (Maros) 1.

Apró hirdetések.

Levelezés.

MARGIT. — L. KATÓ. — TIZENNYOLC ÉVES BARNA LEÁNY levele későn érkezett, szíveskedjék a jelzett helyen és órában ma délután megjelenni. Testvér. 3183

FOX-TROTT. — FEHÉR LILJOM vegye át levelét a kiadóhivatalban. Testvér. 3185

Alkalmazás.

DEUTSCHES FREULEIN wird zur eine Sechsjähriger Kind gesucht. Adresse in Wallinger Büro. 11025

HÁZTARTÁS vezetését értő fiatal özvegy, gyermektelen szakácsnőt keres nőtlen segédülést Arad melléti gazdaságba. Ajánlatokat „Házias” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 3164

FIATAL HÁZASPAR állást keres. férfi mint urasági mas nő mint főzőnő, vagy szobaleány. Óvár-tér 4. 3163

PERFECT gyors- és gépiró dr. Sincal Traian közjegyző irodájába (Neuman-palota) felvétetik. Előnyben részesülnek a román nyelvet bíró egyének. 3180

KERESKEDELMI érettségét végzett leány, helyben vagy vidéken megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. 3165

SZÓBAN ÉS IRÁSBAN a román nyelvet perfekt bíró kezdő fiatalember, vagy nő, aki németül és magyarul is beszél, irodai és üzemi munkára azonnal felvétetik. Ajánlatokat referenciák és fizetési igény megadásával Bóráru Ipari R.-T. Szatmár Deák-tér 26. kérünk. Radio Hirdetési Iroda. 1431. 3170

VERLÄSSLICHE deutsches Fräulein wird gesucht. Adresse in der Administration. 550

GYAKORLOTT ELÁRUSÍTÓNŐT, ki a papírszakmában jártas, azonnali belépésre keresek. Hamburger könyvkereskedés Strada Brațianu (Weitzer János-utca.) 3148

Lakás.

BUTOROZOTT LAKÁST és teljes ellátást 1 vagy 2 személy kaphat. Bővebbet a kiadóban. 3167

Vétel és eladás.

KÉRJÜK fűszerüzletekben, gyógyszerárakban az Igmándi keserűvizet. Nagyban raklár Kardos Miklósnál. Strada Eminescu 36. 3178

GYERMEKKOCSI gummikerekű, teljesen új, eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11024

EBÉDLŐ és hálószoba berendezés olcsón eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11024

BELVÁROSBAN háromszobás lakberendezés átadható lakással eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11025

JÓ ÁLLAPOTBAN levő hálószoba butor olcsón eladó. Dvorcsák Anna. Textilgyár. 3156

ELADÓ BUTOROK. Hálószoba chédli, uriszoba, Str. Consistoriului (Balthyány-utca) 39. szám. 3147

SZÓLOZUZÓMALOM, mustkád, szíjgyártóvarrógép olcsón eladó. Strada Garaiale (Csiky Gergely-utca) 11. 3184

IRÓGÉP jókarban levő olcsón eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11025

VASFURÓ hozzávaló eszközökkel eladó Cim: Ujarad Kórház-utca 10. sz. 11025

BUTOR. Ebédlő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegenfeld butorraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPÍR, vékony, kapható Knieszer könyvkereskedésében Dobó-u. 10671

VEHET eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket, szobrokat, szőnyegeket, porcellánokat, antik butorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortutay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

BUZÁT LEGJOBB ÁRON vásárol SAS-MALOM, Arad. 10950

ÚJ BUTOROK részletre legelőnyösebb áron beszerezhetők Garai butorüzletében Strada Banatului (Asztalos Sándor-utca) 5. 2862

SZÉP NAGY konsul-tükör eladó Str. Russu Sirianu (Aulich Lajos-u) 15. 300

OLAJOK Destillált és raffinált gépolaj, vulcan olaj, gőz- és motorhengerolaj, autóolaj, autó- és nehézbencin továbbé zsir, sárga és fekete kocsikenőcs, tökmag-napraforgó- és repceolaj, olajpogácsák napi áron kapható az Industria Aradana De Uleului S. P. A., Aradi Olajipar Rt.-nál Aradon, Bulev. Regele Ferdinand I. (Boros Beni-tér) 22. Telefon 135. sz. 10641

MODERN, teljesen új ebédlő eladó Tökölly Inre-utca 26. 3186

Egy szlisszkin bunda, többféle női ruhák és könyvek eladók. Vargáné, Tökölly Inre-utca 29. 3188

Ingatlan.

MÉNÉS uri hegyen 4 hold prima szőlő felszerelés terinással, jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 10706

ELADÓ olcsó ház lakással Strada Dorobantilor (Urbán Iván-utca) 6. 3182

ELADÓ Strada Grivitei (Miklós-utca) 37. számú egyszobás konyhás ház. 11025

ELADÓ magánház virágos udvarral, kerttel, elfoglalható lakással. Strada Minervai (Ilona-utca) 39. 3131

STRADA GRANICERILOR (Török Ignác utca) 2. számú ház, nagyon szép elfoglalható lakással, villanyvilágítással, 27.500 leuért eladó. 3172

TIZ HOLD föld bérbe kerestetik. Virág Kálmán építész Bulev. Carol I. és Str. Dimitrie Bolinteanu (Erzsébel-körút és Arany János-utca) sarok. 10950

HÁZAT, vagy egyéb ingatlant vevők keressék fel Wallinger-irodát (Földes-patika kapujával szemben), ahol állandóan olcsón eladó hér- és magánházak, gazdálkodásra alkalmas házak vannak előjegyzésben, elfoglalható lakással. 11024

Ellátás.

ISKOLÁS fiúk vagy leányok jó ellátást kaphatnak izraelita urnónél, gondos felügyelet a magyar, német és francia feladatokra. Reich, Str. Tribunal Dobra (Boczkó-utca) 2. 10950

I-III. középiskolai tanulókat a jövő tanévre ellátásba veszek. Cim a kiadóhivatalban. 3162

URIASSZONY jobb családból való 2 fiút az iskolai év kezdetével teljes ellátásra felvesz. Cim Kelet hírlap-irodában. 10950

ISKOLÁS TANULÓK teljes ellátást kaphatnak uricsaládnál. Cim: Kelet hírlap-irodában. 10950

Különbéle.

UTILEVELÉT ötven leuért vízumozlatom, holnap utazom. Bővebbet szíveségből Korányi cipőüzlet Bohus-palota. 10502

EZERJOFU gyomorelixir, páratlan hatásu szer gyomor és bél bántalmak, élvágytalanság, hányinger, felfuottság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógyszerár Aradon. 10831

ASSZONYOK, leányok varrni és szabni gyorsan és biztosan megtanulhatnak a legjobb amerikai módszerrel. Délutáni és esti tanfolyamra beiratkozhatnak Piata Catedralei (Tökölly-tér) 5a) 10509

KÉRFESK 200-300 darab anyabírkának feles helyet. Kiss Antal Seprős. 3143

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca). „Kelet” hírlap-elárusító és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. Klein I. hirdetés és hírlap-irodája Strada Romanului (Zrinyi-utca) Haász ügynöksége, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. és Mandl, Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Beni-tér) 15. szám alatti papírüzlet.

Kölcsönök,

a lehető legelőnyösebben azonnal folyósítok.

Házaknak

eladását és vételét előnyösen közvetítem: 2943

Herzog Sándor

bankbizományi irodája Weitzer J.-u. 15.

Táblaüveget

Lámpacső (fehér)

Fehér üveg árut

vizonteladók részére előnyösen szállít

Kohn Armin és Fivére

üveg és porcellán nagykereskedők ARAD, Str. Bucur (Eötvös-u.) 11. 3176

Sütőde

teljes berendezéssel más vállalat miatt

Lel 3800 sürgősen eladó.

Haász Irodája

Strada Eminescu (Deák F.-u.) 2. sz. 10706

INDUSTRIE ROMANA DE PETROL

I. R. D. P. Minele de Asphalt si Carbuni

DERNA-TATAROS (BIHOR). 3171

Aszfalt, Bitumen, Mastix, Mineral, GUDRON, Aszfaltolaj, Aszfalt-lakk, Aszfaltburkolás.

Gvártnyaink a legkiválóbb fizikai tulajdonságokkal bírnak, duktilitás, elasticitás, penetráció és olvadási pontok tekintetében megfelelnek a legmesszebbmenő követelményeknek.

CIM: „I. R. D. P.” MEZŐTELEGD 2. Reclama No. 1036

Brusturi-Nagy halmágyi járásban

1000 kat hold ősbükkerdőnek és

Tomnateka Juiluli-Körösbányai járásban

1000 kat. hold ősbükk és tölgyerdőnek 3168

makkoltatási jogát egyenként vagy együttesen bérbeadom.

CONSTANT SERBAN, Körösbánya.

Oriási fürdőünnepély

1921. augusztus 21-én délután a zsigmondházi strandon

minden külön belépődíj nélkül

Közreműködnek:

M. Faludi Irén táncoszbrette. Misoga László táncoskomikus. Faludi Károly komikus, Klem Klárka legkisebb táncművész. Kádár Gabi énekesnő és Faludi Béla.

Cigányzene. Buffett. Halászat. Halpapríkás. Szépségversenyek: Kinek van a legszebb lába? Kinek van a legszebb termete? Kinek van a legszebb feje?

3181

Tisztelettel:

Fürdőigazgatóság.

Kölcsönök ingatlanra és rövid lejáratra. Házak és ingatlanok közvetítése 10914

Szücs F. Vilmosnál, Arad, Strada Alexandri (Salacz-utca) 3. szám.